

DANIR

Klimatbokslut 2021

Förord

Danir Group är ett familjeföretag ägt av familjen Dan Olofsson. Utöver långsiktigt entreprenörskap har koncernen sedan länge fokuserat på socialt engagemang och är engagerade i ett antal ideella projekt som på olika sätt syftar till att skapa en positiv samhällsutveckling – både i Sverige och i andra delar av världen.

Hållbarhet och klimatavtryck har de senaste åren blivit centrala frågor som engagerar alla – företag liksom Danirs medarbetare. Sverige som nation har satt upp målet att bli världens första fossilfria land, och genom ansvarstagande inom hållbarhetsområdet vill Danirkoncernen vara en bidragande del i att detta mål nås. Kunder till Danirkoncernen ställer också alltmer konkreta krav på sina leverantörer gällande redovisning av hållbarhetsarbete i allmänhet och miljöarbete i synnerhet.

Danir är en decentraliserad koncern där de ingående bolagen arbetar självstyrande med ett entreprenöriellt fokus. Det är i hög grad upp till de enskilda bolagen hur man väljer att arbeta med miljö- och klimatfrågor. Flera satsningar och initiativ inom miljöområdet pågår idag inom Danirkoncernens olika bolag. Allt från att utveckla klimatneutrala tjänster till att hjälpa kunder att leverera på sina hållbarhetsmål genom datainsamlingsmetoder för effektivare hållbarhetsrapportering. Under 2022 beslutades det att – utöver de bolagsspecifika engagemangen – genomföra ett övergripande klimatbokslut för koncernen, i enlighet med den internationellt mest använda redovisningsstandarden för växthusgasutsläpp – Greenhouse Gas Protocol. Detta för att kartlägga bolagens utsläpp av växthusgaser och utifrån resultaten få insikt i var utsläppsminskande åtgärder bör fokuseras. Avsikten är att göra uppföljningar av klimatarbetet genom årliga klimatbokslut, för att på så vis få förståelse för klimatåtgärdernas effekt och kunna sätta upp alltmer ambitiösa miljömål.

Tillsammans med hållbarhetskonsulter på Sigma Industry East North har Danir samlat in och analyserat utsläppsdata från 1 januari 2021 till 31 december 2021.

Trevlig läsning!

Frida Michold och Lova Rosenqvist,
Sigma Industry East North

Innehållsförteckning

Förord **2**

Innehållsförteckning **3**

1. Företagsbeskrivning **4**

2. Greenhouse Gas Protocol **5**

3. Metod och omfattning **7**

3.1 Organisatoriska systemgränser 7

3.1.1 Kontrollmetoden 7

3.2 Operativa systemgränser 7

3.2.1 Basår och rapporteringsperiod 9

3.2.1.1 Policy för omräkning av basår 9

4. Klimatbokslutsinventering **10**

4.1 Scope 1 10

4.2 Scope 2 10

4.3 Scope 3 11

4.3.1 Inköpta varor och tjänster 11

4.3.1.1 Kontorsrelaterade inköp 11

4.3.1.2 Elektronik 12

4.3.1.3 Övrigt 13

4.3.2 kapitalvaror 13

4.3.3 Bränsle- och energirelaterade utsläpp 13

4.3.4 Uppströms transport och distribution 13

4.3.5 Avfallshantering 14

4.3.6 Tjänsteresor 14

4.3.7 Arbetspendling 15

4.3.8 Hyrda tillgångar 16

4.3.9 Kategorier nedströms 16

5. Sammanställning av resultat **17**

5.1 Jämförelse mellan marknadsbaserad och platsbaserad beräkningsmetod 18

6. Analys av resultat. **19**

6.1 Arbetspendling 19

6.2 Inköpta varor och tjänster 21

6.3 Tjänsteresor 22

6.4 Energi 22

7. Utsläppsminskande åtgärder och delmål **23**

7.1 Miljö- och hållbarhetspolicies 23

7.2 Föregångsexempel 24

7.3 Sammanfattning prioriterade åtgärder 24

8. Referenser **25**

9. Bilagor **27**

9.1 Bilaga A 27

9.2 Bilaga B 28

1. Företagsbeskrivning

Danir Development AB, fortsatt benämnt “Danir”, är ett familjeföretag ägt av familjen Dan Olofsson. Verksamheten utgörs primärt av konsultföretag fokuserade på att stödja sina kunder i deras digitalisering. Danir bedriver verksamhet i 16 länder och har cirka 10 000 anställda totalt. I Sverige uppgår antalet anställda till ca 4 000 i av Danir majoritetsägda bolag, vilken är den del av verksamheten som omfattas av det här klimatbokslutet.

Gemensamt för de flesta av Danirs bolag är att de verkar i en bransch som är med och leder den tekniska utvecklingen. En utveckling som idag i stort fokuserar på att hitta nya och optimera gamla energilösningar. Danirs medarbetare är högst delaktiga i digitaliseringen och elektrifieringen av samhället, vilket är viktiga delar i utvecklingen som tar oss närmare målet med ett fossilfritt Sverige.

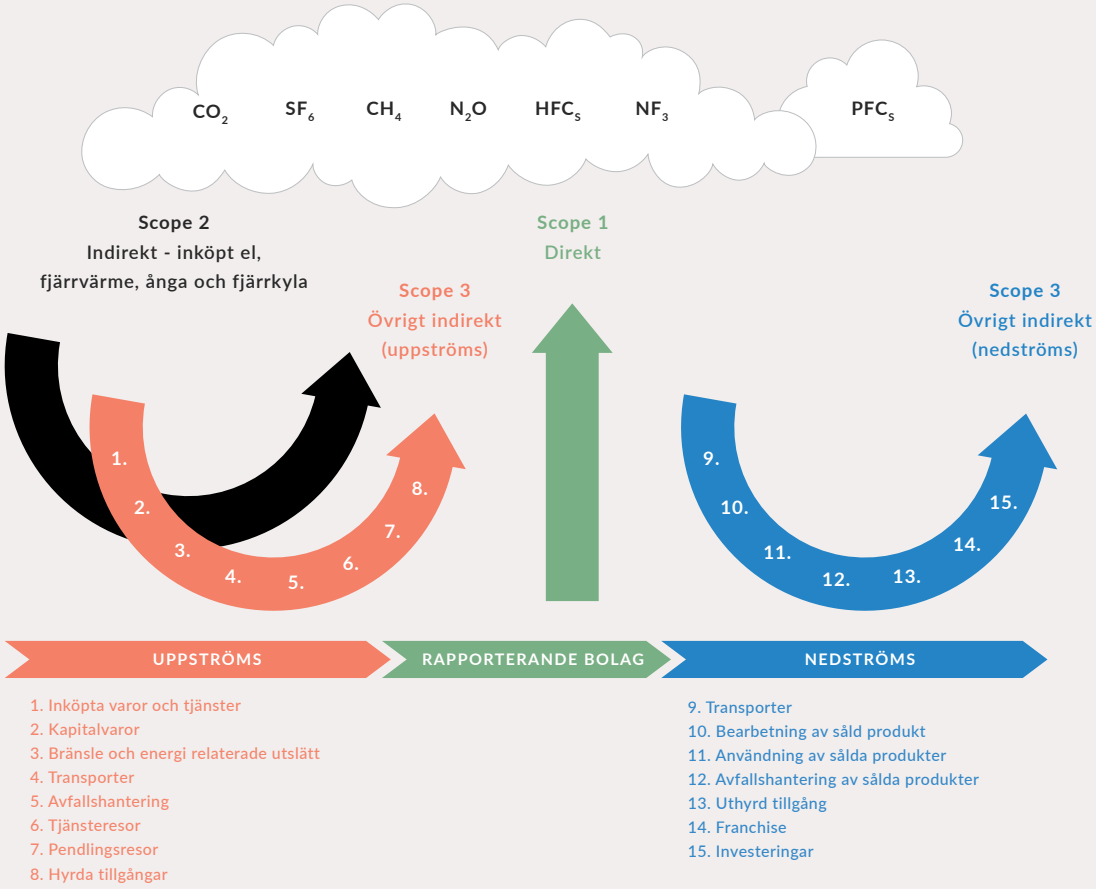
Danir består främst av fyra plattformar med konsultverksamhet som bildar strukturen för ökad tillväxt; Sigma, Nexer, A Society och Poolia. De tre förstnämnda är majoritetsägda av Danir och omfattas därmed av klimatbokslutet. Vidare inkluderas bolagen/bolagsgrupperna Aptio, Infotech, Mikz och United Influencers som även de ägs till största del av Danir. Även ägarbolaget Danir AB inkluderas.

2. Greenhouse Gas Protocol

Greenhouse gas-protokollet (GHGP) är initiativet bakom de internationellt mest använda och erkända standarderna för att beräkna verksamheters klimatavtryck. GHGP växte fram genom ett samarbete mellan World Resource Institute och World Business Council for Sustainable Development. Idag erbjuder GHGP omfattande, globala och standardiserande ramverk som syftar till att hjälpa företag, organisationer och länder att kartlägga, kvantifiera, hantera och rapportera sina växthusgasutsläpp. En av GHGP:s mest använda standarder är A Corporate Accounting and Reporting Standard, vilken tillhandahåller guidning och krav för organisationer som vill göra ett klimatbokslut. Denna standard ligger till grund för Danirs klimatbokslut.

Som hjälp för att definiera organisationsgränser, kartlägga vilka aktiviteter som en verksamhet äger eller kontrollerar och hantera utsläpp längs hela värdekedjan så klassificerar GHGP verksamheters utsläpp i tre Scope:

- **Scope 1** – Direkta utsläpp som uppstår från aktiviteter som ägs eller kontrolleras av den egna verksamheten.
- **Scope 2** – Utsläpp genererade från produktion av inköpt energi.
- **Scope 3** – Indirekta utsläpp upp- och nedströms i värdekedjan, kopplade till företagets verksamhet men som ägs eller kontrolleras av någon annan. Utsläppen delas upp i åtta kategorier uppströms och sju kategorier nedströms, se ***Figur 1.***

Figur 1. Scopeindelning tillika operativa systemgränser för verksamheters utsläpp, enligt GHGP (Greenhouse Gas Protocol, 2021b).

Scope 1 och 2 är obligatoriska rapporteringskategorier, medan Scope 3 är frivillig. Utsläppen i Scope 3 står dock inte sällan för en majoritet av verksamheters utsläpp. Enligt GHGP:s riktlinjer är det inte antalet inkluderade kategorier som är primärt fokus, utan att de processer och aktiviteter som inkluderas i klimatbokslutet på ett fullständigt och relevant sätt speglar verksamhetens utsläpp. GHGP har fem grundläggande rapporteringsprinciper som ska följas genom hela redovisningsarbetet:

- **Relevans**
  Klimatbokslutet ska på ett relevant sätt spegla verksamhetens utsläpp, samt användas som internt och externt beslutsunderlag.
- **Fullständighet**
  Klimatberäkningen ska inkludera samtliga utsläpp inom definierad systemgräns. Eventuella exkluderade utsläpp ska redovisas och motiveras.
- **Jämförbarhet**
  Beräkningsmetod(er) ska vara konsekventa för att möjliggöra jämförelse över tid. Eventuella förändringar som sker över tid – gällande exempelvis systemgränser, metoder eller data – ska dokumenteras på ett transparent sätt.
- **Transparens**
  Samtliga källor, antaganden, metoder och data ska redovisas på ett ändamålsenligt sätt.
- **Noggrannhet**
  Beräknade utsläpp ska i största möjliga mån överensstämma med de faktiska utsläppen. (Greenhouse Gas Protocol, 2021c)

I ***Tabell A1, Bilaga A*** återfinns en närmare redogörelse för vad de 15 ingående kategorierna – upp- och nedströms – i Scope 3 omfattar.

3. Metod och omfattning

Syftet med detta klimatbokslut är att identifiera och kvantifiera Danirs mest betydande direkta och indirekta växthusgasutsläpp i hela leveranskedjan. Metodiken för utförandet kommer att beskrivas löpande i rapporten och följer de riktlinjer som Greenhouse Gas Protocol fastställt. Klimatbokslutet har vidare genomförts för att få förståelse för vilka aktiviteter som står för de mest betydande utsläppen, och därmed kunna avgöra var utsläppsminskande åtgärder ska fokuseras. Några av Danirkoncernens bolag har själva rapporterat in sina sammanlagda utsläpp för el, kyla och värme till denna rapport. Resterande bolags utsläpp från inköpt energi har författarna själva beräknat, baserat på emissionsfaktorer som redovisas i rapporten samt antalet rapporterade kilowattimmar från respektive bolag.

I denna rapport presenteras det sammanlagda klimatbokslutsresultatet för hela Danirkoncernen. För varje enskilt bolag – se ***Bilaga B*** – har dessutom ett sammanfattande utsläppsblad tagits fram, där det viktigaste resultatet för bolaget kan utläsas.

3.1 Organisatoriska systemgränser

Klimatberäkningarna i klimatbokslutet speglar Danirs utsläpp knutna till verksamheten i Sverige, för de bolag som Danir är majoritetsägare av. Fullständig lista över dessa bolag presenteras i Bilaga B. En bolagsgrupp inom Sigmakoncernen – Sigma Connectivity – har exkluderats från klimatbokslutet, då insamling av data från bolaget inte varit möjlig under utförandeperioden.

3.1.1 KONTROLLMETODEN

Klimatbokslutet har utförts genom tillämpning av kontrollmetoden med finansiell fördelningsansats, vilket innebär kontroll utifrån ägarskap. Detta betyder att utsläppen av växthusgaser som Danir har finansiell fulltalig kontroll över har inkluderats.

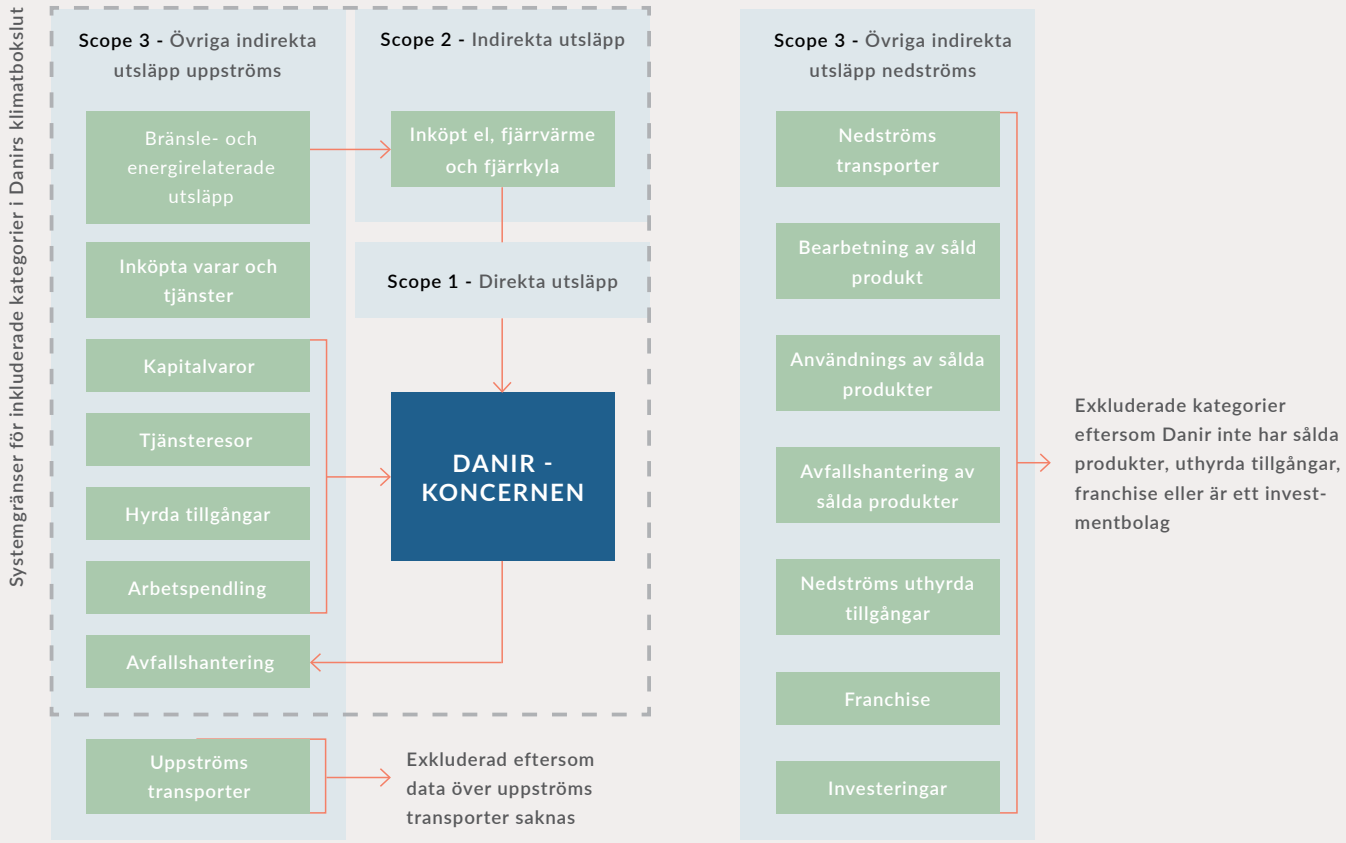
3.2 Operativa systemgränser

De operativa systemgränserna för klimatbokslutet har fastställts genom att utsläpp tillhörande aktiviteterna inom de organisatoriska systemgränserna har kategoriserats som direkta eller indirekta, och därefter delats in i Scope 1, Scope 2 och Scope 3. Klimatbokslutet omfattar Scope 1, Scope 2 och för Danir betydande utsläppskällor i Scope 3, enligt GHGP:s riktlinjer. De kategorier i Scope 3 som bedömts tillämpbara och därmed inkluderats i bokslutet, presenteras i ***Tabell 1***. Kategorin uppströms transporter (4) har exkluderats eftersom data över transporterna saknas.

Nedströms kategorier i Scope 3, se ***Tabell A1*** i ***Bilaga A***, har exkluderats från klimatbokslutet då dessa kategorier inte har bedömts vara betydande och/eller relevanta för Danirs verksamhet. Kategori 9–12 har exkluderats eftersom de behandlar utsläpp relaterade till sålda produkter och varor. Som koncern med primärt konsultverksamhet tillverkar Danir inga produkter och har därmed inga nedströms utsläpp relaterade till sålda varor. Utsläppen från de tjänster, främst i form av konsulttjänster, som Danir säljer är vidare mycket svåra att kartlägga, då det idag saknas vedertagna metoder för detta. Danir har varken några nedströms leasade tillgångar eller franchiseverksamhet, varför kategori 13 och 14 har exkluderats från klimatbokslutet. Slutligen har kategori 15 inte heller inkluderats, med anledning av att denna främst avser investmentbolag.

SCOPE 3	KATEGORI	OMFATTAR
Uppströms	1. Inköpta varor och tjänster	Utvinning, produktion och transport av inköpta varor och tjänster
	2. Kapitalvaro	Utvinning, produktion och transport av inköpta kapitalvaror
	3. Bränsle- och energirelaterade utsläpp	Uppströms aktiviteter för inköpt bränsle och energi
	5. Avfallshantering	Hantering av avfall från den egna verksamheten
	6. Tjänsteresor	Transport av anställda för affärsrelaterade aktiviteter
	7. Arbetspendling	Personalens resor till och från arbetsplatsen
	8. Hyrda tillgångar	Utsläpp från utrustning som hyrs av företaget

Tabell 1. Scope 3-kategorier som inkluderas i klimatbokslutet.

Figur 2. Systemgränser för inkluderade kategorier i Danirs klimatbokslut.

3.2.1 BASÅR OCH RAPPORTERINGSPERIOD

Basår är det år i tiden som utsläppen spåras mot och fungerar som en referens för ett företags utsläppsutveckling. Basåret definieras för att utsläppen över tid ska kunna spåras på ett meningsfullt och konsekvent sätt. För detta klimatbokslut har basåret valts till år 2021 och rapporteringsperioden avser 2021-01-01 till 2021-12-31. 2021 var på många sätt ett speciellt år sett till coronapandemin som under delar av året påverkade samhället i stor utsträckning. 2021 anses trots det vara det mest relevanta året sett till bolags- och samhällsutvecklingen sedan tiden innan pandemin.

3.2.1.1 Policy för omräkning av basår

Klimatbokslutets policy för omräkning av basår innebär definiering av vilken gräns eller nivå av förändring som krävs för att basåret ska räknas om. Policyn har fastställts enligt följande, omräkning ska ske vid:

1. Signifikanta strukturella förändringar inom organisationen.
2. Signifikanta förändringar i beräkningsmetod. Exempelvis genom:
    a. Förbättrade utsläppsfaktorer.
    b. Förbättrade aktivitetsdata.
3. Upptäckt av väsentliga fel.
4. Upptäckt av flera mindre fel som tillsammans utgör en väsentlig missvisning.

För att avgöra om en förändring eller ett fel är signifikant nog för att motivera en omräkning så har ett tröskelvärde för signifikans fastställts, vilket satts till 5 %. Det innebär att om en förändring i inventeringsgränser eller metodologi resulterar i en förändring i basårsinventeringen som uppgår till 5 % eller mer av inventeringens totala rapporterade utsläpp, så anses förändringen vara signifikant.

4. Klimatbokslutsinventering

I första hand, och i hög utsträckning, har företagsspecifika data använts under klimatbokslutsinventeringen. Företagsspecifika data har samlats in via kontakt med respektive bolag inom koncernen och därefter adderats ihop för att representera hela Danirkoncernen. I de fall företagsspecifika data inte funnits tillgänglig har representativa schabloner använts, vilket då beskrivs närmare under respektive aktivitetskategori.

4.1 Scope 1

Scope 1 inkluderar direkta växthusgasutsläpp från källor som Danir äger, enligt den finansiella fördelningsansats som applicerats för klimatbokslutet. Eftersom inget bolag inom Danir har egen tillverkning eller företagsägda fordon ger koncernen inte upphov till direkta utsläpp från verksamheten. De fordon som finns inom koncernen hyrs och utsläppen från användningen av dem allokeras till kategorin tjänsteresor i Scope 3. Koncernen ger inte heller upphov till utsläpp från fysiska/kemiska processer eller flyktiga utsläpp som annars hade inkluderats i Scope 1. Därmed inkluderas inga utsläpp från Danirs verksamhet i Scope 1.

4.2 Scope 2

Scope 2 omfattar indirekta utsläpp som genereras genom produktion av inköpt energi, så som el, ånga, fjärrvärme och fjärrkyla. Danirs energianvändning och dess genererade utsläpp presenteras i Tabell 2. Utsläppen från produktion av inköpt el har, i linje med GHGP:s krav, beräknats enligt två allokeringsmetoder; platsbaserad metod och marknadsbaserad metod.

Platsbaserad allokeringsmetod
Platsbaserad allokeringsmetod innebär att den inköpta elens emissionsfaktor baseras på kraftnätets samlade produktionsutsläpp, och därmed får all el samma utsläppsfaktor. I denna metod tas ingen hänsyn till om en verksamhet väljer att köpa ursprungsmärkt el. För Danir innebär den platsbaserade allokeringsmetoden att utsläppsfaktorn speglar medelutsläppen från den nordiska elmixen. Detta resulterade för basåret 2021 i en utsläppsfaktor på 0,06 kg CO2/kWh (Hadenius & Landahl, 2020).

Marknadsbaserad allokeringsmetod
Marknadsbaserad allokeringsmetod innebär att hänsyn tas till handel med ursprungsmärkt el. Utsläppsfaktorn för ursprungsmärkt elproduktion tilldelas köparen och övrig elleverans tilldelas en utsläppsfaktor som utgår från den produktion och leverans som blir över efter att ursprungsmärkt leverans har exkluderats – en så kallad residualmix. Miljöpåverkan från den nordiska residualmixen uppgick år 2021 till 0,365 kg CO2/kWh, vilket följaktligen är den utsläppsfaktor som har tilldelats icke-ursprungsmärkt el i de fall som Danir köpt in sådan (Energimarknadsinspektionen, 2021). Ursprungsmärkt förnyelsebar el, från sol, vind och vatten, har inga utsläpp i produktionsfasen och därför genererar de kraftslagen inga emissioner som kan allokeras till Scope 2 enligt den marknadsbaserade allokeringsmetoden.

Utsläppsfaktorerna för produktion av fjärrvärme (förbränning) är hämtade från beräkningsverktyget Lokala Miljövärden 2020 (Energiföretagen, 2021). Utsläppen från förbränning redovisas inom Scope 2 medan utsläppen från transport och produktion av bränslen (uppströms utsläpp) redovisas inom Scope 3. Vissa företag använder el istället för fjärrvärme för uppvärmning av sina lokaler.

Fjärrkyla i Sverige kommer ofta antigen från frikyla från ett kallt vattendrag, från restvärme från exempelvis industrin via en absorptionskylmaskinsprocess eller som en rest vid el- och värmeproduktion. Till fjärrkylan

allokeras därför inga utsläpp, eftersom utsläppen allokeras till den primära källan som industriprocessen eller el- och värmeproduktionen. Därmed är emissionsfaktorn för Danirs inköpta fjärrkyla ur ett bokförings-perspektiv 0 kg CO2ekv/kWh. Det finns även företag inom Danir som inte kyls med fjärrkyla, och då använder istället eldrivna alternativ för kylning, till exempel AC.

INKÖPT ENERGI	ENERGIANVÄNDNING [KWH]	UTSLÄPP PLATS-BASERAD METOD [KG CO_2EKV]	UTSLÄPP MARKNADS-BASERAD METOD [KG CO_2EKV]
Verksamhetsel	564 094	33 713	0
Fastighetsel	814 889	48 873	32 678
Värme	1 487 819	76 291	52 159
Kyla	1 080 872	11 674	6 617
Totalt	***3 947 674***	***170 551***	***91 454***

Tabell 2. Inköpt energi för Danirkoncernen samt dess genererade utsläpp av koldioxidekvivalenter, presenterat med både platsbaserad och marknadsbaserad allokeringsmetod.

4.3 Scope 3

Följande avsnitt redogör för Danirs utsläpp i Scope 3 samt vilka utsläppsfaktorer som använts vid rapporteringen.

4.3.1 INKÖPTA VAROR OCH TJÄNSTER

Denna kategori inkluderar produktionen av inköpta varor och tjänster. För Danir omfattas kategorin av följande poster.

4.3.1.1 Kontorsrelaterade inköp

Eftersom Danirkoncernen i Sverige består av 48 bolag inkluderade i detta klimatbokslut, uppdelade i 12 bolagsgrupper och cirka 4000 anställda, samlades inte företagsspecifika data in för mindre kontorsrelaterade inköp. Utsläppen från kategorin har i stället baserats på det mer detaljerade klimatbokslut som utförts på ett av Danirkoncernens ingående kontor, Sigma Industry East North i Linköping/Norrköping, och därefter skalats upp. Sigma Industry East North i Linköping/Norrköping delar kontor med Sigma Technology, vilket är en vanlig företeelse inom Danirkoncernen.

Städtjänster

Sigmabolagen i Linköping har avtal med Samhall gällande utförande av städtjänster på kontoret en till två gånger i veckan. Samhall redovisar sina totala CO2-utsläpp enligt GRI:s beräkningsmetoder och kan utifrån detta allokera utsläppen som härrör till sina respektive kunder genom att utgå från kundens kontraktsvärde och beräkna hur mycket det motsvarar i koldioxidekvivalenter. I Sigmabolagens fall uppgår detta till 86 kg CO_2ekv för Linköpingskontoret. Sigma Industry och Sigma Technology har tillsammans 177 anställda i Linköping vilken

ger utsläpp motsvarande 0,49 kg CO2ekv/person och år. Värt att notera att det inte finns 177 kontorsplatser i Linköping utan kontoret är avsevärt mycket mindre, det beror på att många konsulter har sin kontorsplats hos kunden. Eftersom det är en vanlig företeelse inom bolagen i Danirkoncernen har ingen hänsyn tagits till detta. Applicerat på antalet anställda i Danir blir utsläppen från städtjänsterna totalt 1929 kg CO2ekv för 2021.

Fruktkorgar
I Linköping köps 0,05 kg frukt per person och vecka in, vilket applicerats på antalet anställda på Danir med samma frekvens och storlek. Enligt Mat-klimat-listan (Röös, 2012) ligger klimatavtrycket från importerad frukt på ca 0,6 kg CO2ekv per kg frukt med skal. Därmed uppgick klimatpåverkan från inköpt frukt till 10 318 kg CO2ekv under rapporteringsperioden, räknat över 46 arbetsveckor.

Kaffe
Totalt dricker medelsvensken 0,022 kg kaffe per person och dag (Beans in Cup, 2021). Kaffe ger i snitt upphov till utsläpp av växthusgaser motsvarande 3 kg CO2ekv per kg kaffe (Röös, 2012). Intaget av kaffe multiplicerades med antal arbetsdagar under 2021 – 230 dagar – samt antalet anställda på Danir. Det antogs att allt kaffe under en dag dricks på arbetsplatsen under arbetsdagarna. Klimatpåverkan för kaffedrickande beräknades på detta sätt till 61 540 kg CO2ekv för rapporteringsperioden.

Kontorsmaterial, inklusive kopieringspapper och anteckningsblock, är något som antagits användas i begränsad utsträckning. Vid behov köper bolagen in kontorsmaterial själva, men då det saknas data för dessa inköp och de beräknas utgöra en försumbar del av Danirs klimatpåverkan har det exkluderats från klimatbokslutet.

Totalt uppgick utsläppen från kontorsrelaterade inköp från Danirkoncernen till 77 636 kg CO2ekv motsvarande 20 kg CO2ekv per anställd.

4.3.1.2 Elektronik
Modeller, antal, emissionsfaktorer och källor relaterade till elektronikinköpen redovisas i Tabell 3. Det har antagits att alla datorer, mobiltelefoner och hörlurar som köpts in under 2021 är av samma modell, trots att de anställda har viss valfrihet i valet av mobiltelefon och hörlurar. Eftersom det finns ett pristak för produkterna antas de köpas in i samma prisintervall, vilket styrker förenklingen att utgå från en och samma modell.

ELEKTRONIKVARA	ANTAL INKÖP	EMISSIONS-FAKTOR [KG CO_2EKV]	UTSLÄPP [KG CO_2EKV/ÅR]	KÄLLA
Laptop: HP Notebook	1379	320	441 280	(HP, 2021)
Skärm: HP 24”	680	575	391 000	(HP, 2021)
Hörlurar: Jabra Evolve	597	10	5 970	(Jabra, 2022)
Mobiltelefon: iPhone 12	2239	70	156 730	(Apple, 2021)
Totalt			***994 980***	

Tabell 3. Inköpt elektronik under rapporteringsperioden, med tillhörande emissionsfaktor.

4.3.1.3 Övrigt

Inköpta tjänster i form av underkonsulter har exkluderats från klimatbokslutet eftersom det i dagsläget saknas vedertagna metoder både för att beräkna utsläpp från konsultuppdrag och för att allokera utsläppen mellan olika ingående aktörer. En sådan beräkningsansats bedöms i nuläget vara för komplex och osäker i förhållande till den nytta och relevans det skulle ge för klimatbokslutet.

4.3.2 KAPITALVAROR

Kapitalvaror syftar till produktionen av ägda anläggningar och egendomar, så som fordon, byggnader, maskineri och annan utrustning med längre beräknad livslängd. Kapitalvaror rapporteras under aktuellt inköpsår och avräknas alltså inte över tid. De kapitalvaror som köpts in inom Danirkoncernen under 2021 är 19 TV-skärmar, 18 soffor, 163 skrivbord och lika många skrivbordsstolar motsvarande totalt 31 939 kg CO_2ekv. poster.

4.3.3 BRÄNSLE- OCH ENERGIRELATERADE UTSLÄPP

Denna kategori innefattar bränsle- och energirelaterade utsläpp uppströms, vilka inte omfattas av Scope 1 eller 2. Det innebär utvinning, produktion/förädling, distribution och övriga uppströms utsläpp från inköpta bränslen och elektricitet. I Danirs fall betyder det här uppströms utsläpp från den inköpta energin, d.v.s. el, fjärrvärme och fjärrkyla.

Samma mängd använd energi som legat till grund för utsläppsberäkningarna i Scope 2 (Tabell 2) multiplicerades med en utsläppsfaktor som avser uppströms utsläpp för respektive energislag. Utsläppsfaktorerna och genererade utsläpp för Danir åskådliggörs i Tabell 4.

INKÖPT ENERGI	EMISSIONSFAKTOR [KG CO_2EKV/KWH]	UTSLÄPP [KG CO_2EKV]
Verksamhetsel[1]	0,01013	5 714
Fastighetsel[1]	0,01013	8 255
Fjärrvärme[2]	0,003	10 633
Fjärrkyla[3]	0	1 822
Totalt		***26 424***

Tabell 4. *Utsläppsfaktorer uppströms för el, fjärrvärme och fjärrkyla. 1 (IVL, 2015), 2 (Energiföretagen, 2021), 3 (Tekniska verken, 2021) och E.ON.*

4.3.4 UPPSTRÖMS TRANSPORT OCH DISTRIBUTION

Denna kategori syftar till uppströms transport av gods och varor. Uppströms transporter, exempelvis för kontorsmaterial, elektronik och kaffe, har inte inkluderats i beräkningarna. Detta då dokumentation över dessa transporter saknas. Omfattningen av transporterna antas vara relativt små eftersom transport av till exempel mat och kontorsmaterial endast sker korta sträckor från återförsäljaren och till Danirkontoren medan elektronik endast transporteras vid enstaka tillfällen till kontoren.

4.3.5 AVFALLSHANTERING

Avfallshantering innefattar hantering av avfall från den egna verksamheten. De två primära avfallsposterna som uppstår i Danirs verksamhet är hushållsavfall och matavfall – avfallsfraktioner som energiåtervinns eller rötas till biogas. Energi som utvinns i avfallshanteringen ersätter annan energiproduktion, vilket gör att det uppkomna avfallet används som en resurs som i själva verket bidrar till minskad klimatpåverkan i andra sektorer, i stället för att ge upphov till ökad klimatpåverkan (Miliute-Plepiene, Sundqvist, Stenmarck, & Zhang, 2019). Enligt GHGP:s principer ska dock inga negativa eller undvikna utsläpp rapporteras. Kontentan blir att för de produkter/avfall som energi- eller materialåtervinns, så är det bara transporten i avfallshanteringen som kan rapporteras som en klimatbelastande aktivitet. Därmed kan inga utsläpp allokeras till kategorin avfallshantering.

4.3.6 TJÄNSTERESOR

Kategorin tjänsteresor omfattar alla resor som görs inom tjänsten, vilka inte redovisas i Scope 1 eller 2. Eftersom Danir inte har någon klimatpåverkan från tjänsteresor som faller inom Scope 1 eller 2, så hamnar samtliga utsläpp härledda till denna post i Scope 3. Kategorin omfattar alla transportmedel som används i tjänsten, så som flyg, hyrbilar, privata bilar, tåg, etc.

Aktivitetsdata för tjänsteresor har inhämtats genom milersättningen och reseersättningen som har betalats ut till de anställda inom koncernens bolag. Förbrukad mängd drivmedel har räknats om till körd sträcka och ett medelvärde för emissionsfaktorn för bränsletypen har applicerats, se Tabell 5. Samtliga utsläppsfaktorer, med undantag för tåg, har hämtats från Handbok för vägtrafikens luftföroreningar (Trafikverket, 2021) där siffrorna representerar ett viktat medel mellan stads- och landsbygdstrafik. För busstransporterna har det medelvärde för stadsbuss som anges i Handbok för vägtrafikens luftföroreningar antagits och omvandlats till medelvärdet per resenär på bussen. För de resor som gjordes med tåg har siffror hämtats från SJ (SJ, 2022). Spårvagn och tunnelbana har antagits ha samma utsläppsfaktor som tåg.

FÄRDMEDEL	TJÄNSTERESOR [KM]	LIVSCYKELUTSLÄPP FÖR DRIVMEDEL [KG CO_2E/KM]	UTSLÄPP DANIR [KG CO_2EKV]	KÄLLA
Bensin/Diesel	1 800 300	0,21	378 063	(Trafikverket, 2021)
Hybrid	615 650	0,12	73 878	(Trafikverket, 2021)
El	291 420	0,02	5 828	(Trafikverket, 2021)
Tåg	1 184 657	0,0000039	5	(Trafikverket, 2021)
Flyg	1 033 772	0,136	140 593	(SJ, 2022)
Buss	39 950	0,046	1 838	(SJ, 2022)
Taxi	600	0,21	126	(SJ, 2022)
Totalt	***4 966 349***		***600 331***	

Tabell 5. *Utsläppsrelaterade data för tjänsteresor utförda under rapporteringsperioden.*

4.3.7 ARBETSPENDLING

Pendlingsresor avser personalens resor till och från arbetsplatsen, vilka sker i transportmedel som inte är ägda av företaget, och därmed inte inkluderas i Scope 1. Aktivitetsdata för arbetspendling samlades in genom att ett urval av medarbetare inom Danirkoncernen fick fylla i ett formulär om pendlingsvanor. Insamling från alla medarbetare i koncernen var inte praktiskt möjligt då det skulle innebära ett allt för omfattande arbete, med tanke på koncernens storlek. Urvalsmetoden som använts utgår från Average Data Method i GHGP:s riktlinjer, men i stället för att ett svenskt, generellt medelvärde för pendlingsresevanor applicerades på alla medarbetare i Danir, så beräknades ett medelvärde baserat på de medarbetare som fyllt i blanketten, för att sedan appliceras på samtliga medarbetare inom Danirkoncernen (Greenhouse Gas Protocol, 2013).

Utifrån antalet anställda inom Danir som omfattas av klimatbokslutet – en population på cirka 4000 personer – beräknades behovet av urvalsstorlek med en tillåten felmarginal på 5 % och en konfidensnivå på 90 %. För att täcka in svarsbehovet antogs en svarsfrekvens på 75 % och enkäten skickades till drygt 300 personer för att motsvara behovet av 254 svar. Totalt svarade 170 personer på enkäten vilket medförde att felmarginalen behövde justeras till 6 % i stället för 5 %.

Ett medelvärde av utsläpp från arbetspendling per person beräknades utifrån hur ofta de anställda uppgav sig pendla till arbetet, med vilken typ av färdmedel detta skedde och vilka utsläpp respektive färdmedel ger upphov till. Medelutsläppet beräknades till 546,7 kg CO_2ekv per person och år. De totala utsläppen från arbetspendling för Danirkoncernen beräknades därmed till 2 171 ton CO2ekv, baserat på de 3970 personer som omfattas av klimatbokslutet. Fördelningen mellan bränsleslag kan ses i Tabell 6.

FÄRDMEDEL	STRÄCKA PER FÄRDMEDEL [MIL]	ANDEL AV TOTAL STRÄCKA [%]	UTSLÄPP PER FÄRDMEDEL [TON CO_2EKV]	ANDEL AV TOTALA UTSLÄPP [%]
Cykel	103 170	5%	0	0%
Bil - diesel	455 401	22%	910 801	42%
Bil - bensin	412 619	20%	907 762	42%
Bil - hybrid	147 643	7%	177 171	8%
Bil - el	265 605	13%	53 121	2%
Tåg	313 814	15%	12	0%
Buss	264 409	13%	121 628	6%
Gång	36 342	2%	0	0%
Spårvagn	17 077	1%	1	0%
Tunnelbana	59 098	3%	2	0%
Totalt	***2 075 178***		***2 170 498***	

Tabell 6. Pendlingsrelaterade data för Danir under rapporteringsperioden.

4.3.8 HYRDA TILLGÅNGAR

Denna kategori avser utsläpp från uppströms leasade tillgångar som inte inkluderas i Scope 1 eller 2. Utsläpp från produktion av den leasade produkten allokeras till leasingföretaget, medan bränslerelaterade utsläpp inkluderas i det leasande företagets klimatbokslut. Då samtliga av Danirs utsläpp från hyrda tillgångar alltså uppstår i samband med tjänsteresor, redovisas utsläpp relaterade till denna post i kategorin 4.3.6 Tjänsteresor.

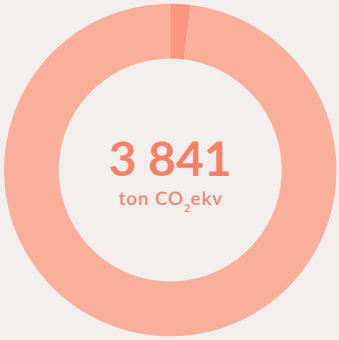
4.3.9 KATEGORIER NEDSTRÖMS

Nedströms kategorier i Scope 3, se Tabell, omfattas inte av klimatbokslutet då de inte bedöms vara betydande och/eller relevanta för Danirs verksamhet eftersom Danirkoncernens bolag inte säljer produkter.

5. Sammanställning av resultat

Resultatet från klimatbokslutsinventeringen visar att Danirs totala koldioxidutsläpp för referensåret 2021 uppgick till 3 841 ton CO_2ekv. Detta motsvarar 0,97 ton CO2ekv per heltidsanställd. Utsläppsfördelningen per Scope åskådliggörs i ***Figur 3.***

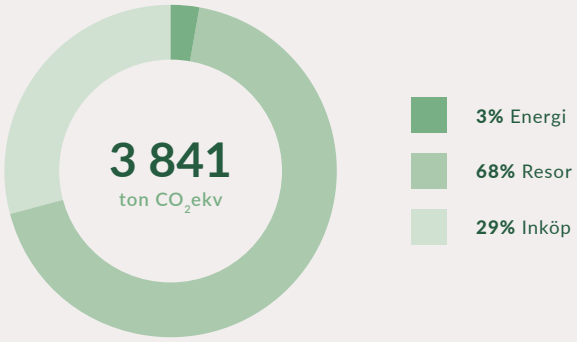
Figur 3. *Utsläppsfördelning per scope för Danir under rapporteringsperioden, 2021.*

Som kan utläsas i ***Figur 3*** återfinns 98 % av Danirs utsläpp i Scope 3 – övriga indirekta utsläpp. Resterande 2 % återfinns i Scope 2 – indirekta utsläpp från energi. Danir har inga utsläpp i Scope 1 – direkta utsläpp. I Tabell 7 redovisas Danirs utsläpp fördelat per Scope samt per ingående kategori. Klimatpåverkan från inköpt el är redovisad utifrån marknadsbaserad beräkningsmetod.

SCOPE	KATEGORI	KLIMATPÅVERKAN [KG CO_2EKV]
Scope 1		
Total Scope 1	-	0
Scope 2 (Marknadsbaserad allokeringsmetod)		
	Värme	52 159
	Kyla	6 617
	Verksamhetsel	0
	Fastighetsel	32 678
Total Scope 2		91 454
Scope 3		
Uppströms	Inköpta varor och tjänster	1 067 356
	Kapitalvaror	31 939
	Bränsle- och energirelaterade utsläpp	26 424
	Avfallshantering	0
	Tjänsteresor	600 331
	Arbetspendling	2 023 337
	Hyrda tillgångar	0
Totalt Scope 3	-	3 749 386
Totalt samtliga Scope		***3 840 840***

Tabell 7. *Utsläpp av växthusgaser angivet i kg CO2ekv för respektive kategori/aktivitet i Scope 1, 2 och 3.*

I *Figur 4* tydliggörs Danirs utsläppsfördelning mellan de i vardagstal ofta använda posterna energi, inköp och resor. I dessa tre poster återfinns majoriteten av de utsläpp som Danir genererar. Figuren tar inte hänsyn till GHGP:s scopeindelning.

Figur 4. Övergripande utsläppsfördelning mellan energi, inköp och resor, de tre stora posterna dit majoriteten av Danirs utsläpp kan allokeras.

5.1 Jämförelse mellan marknadsbaserad och platsbaserad beräkningsmetod

I *Tabell 8* återfinns en jämförelse för hur utsläpp från produktion av den inköpta elen skiljer sig beroende på vilken allokeringsmetod som tillämpas.

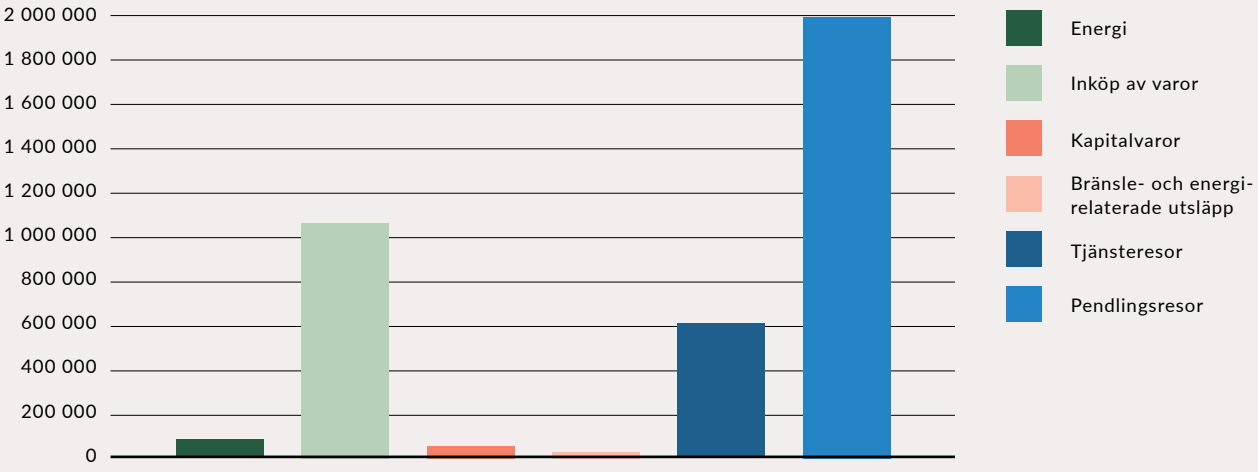
UTSLÄPP FRÅN PRODUKTION AV INKÖPT EL [KG CO_2EKV]	
Platsbaserad allokeringsmetod	Marknadsbaserad allokeringsmetod
82 586	32 678

Tabell 8. Utsläpp från produktion av inköpt el, redovisad genom tillämpning av plastbaserad respektive marknadsbaserad allokeringsmetod.

Klimatavtrycket som erhålls vid tillämpning av den platsbaserade allokeringsmetoden är i Danirs fall högre än den marknadsbaserade. I faktiska utsläpp är skillnaden mellan de två beräkningsmetoderna 49 908 kg CO_2ekv. Den marknadsbaserade allokeringsmetoden – som det primära resultatet i klimatbokslutet baseras på – tar hänsyn till handel med ursprungsmärkt el. Det skapar incitament att välja ett elavtal med förnyelsebar energi och visar att klimatpåverkan från inköpt el är något som kan påverkas genom aktiva val.

6. Analys av resultat

Resultaten visar att samtliga utsläpp av växthusgaser som Danir orsakar kommer från indirekta källor. Klimatberäkningarna visar att Scope 3 står för en övervägande majoritet av utsläppen, motsvarande 97,6 %. I Figur 5 åskådliggörs en detaljerad uppdelning mellan de utsläppsgenererande kategorierna.

Figur 5. Fördelning av Danirs utsläpp mellan utsläppsgenererande kategorier.

Ur Figur 5 kan det utläsas att pendlingsresor står för en majoritet av Danirkoncernens utsläpp, följt av inköp av varor och tjänster samt tjänsteresor. Något som bör has i åtanke när resultaten studeras är att vissa kategorier kan ha undervärderats i inrapporteringen och därmed inte till fullo speglar den faktiska utsläppsfördelningen mellan kategorierna. Det beror på metoden som använts för insamling av data, där en ansvarig person på respektive bolag har fått ansvar för uppgiften att samla in relevant data. Vilken metod den ansvariga har använt för att på ett fullständigt sätt samla in uppgifter för resor och inköp har inte kunnat följas upp eller jämföras bolagen emellan. Detta medför en risk att vissa utsläppsgenererande poster missats och därmed inte inkluderats i rapporteringen. Kategorin arbetspendling – å andra sidan – har beräknats av författarna själva, med ambitionen att inkludera en representativ bild av varje medarbetare. Detta kan vara en anledning till att posten pendlingsresor har fått ett så pass stort utslag i växthusgasutsläpp, jämfört med resterande kategorier. Under rubrikerna nedan presenteras en mer ingående analys av respektive utsläppsgenererande kategori.

6.1 Arbetspendling

Arbetspendling – de anställas resor till och från arbetsplatsen – står för en majoritet av utsläppen inom Danirkoncernen. Det här resultatet exemplifierar hur till synes korta transportsträckor som sker dagligen med fossila drivmedel, ger upphov till stora växthusgasutsläpp på årsbasis. Som nämnt kan dock en bidragande anledning till att posten pendlingsresor utgör en så pass stor andel av verksamhetens totala utsläpp vara att utsläppen från denna kategori på ett systematiskt sätt skalats upp för att täcka varje medarbetares utsläpp. Eftersom pendlingen baseras på ett urval av medarbetare kan resultatet dock avvika något från verkligheten, enligt felmarginalen för urvalet.

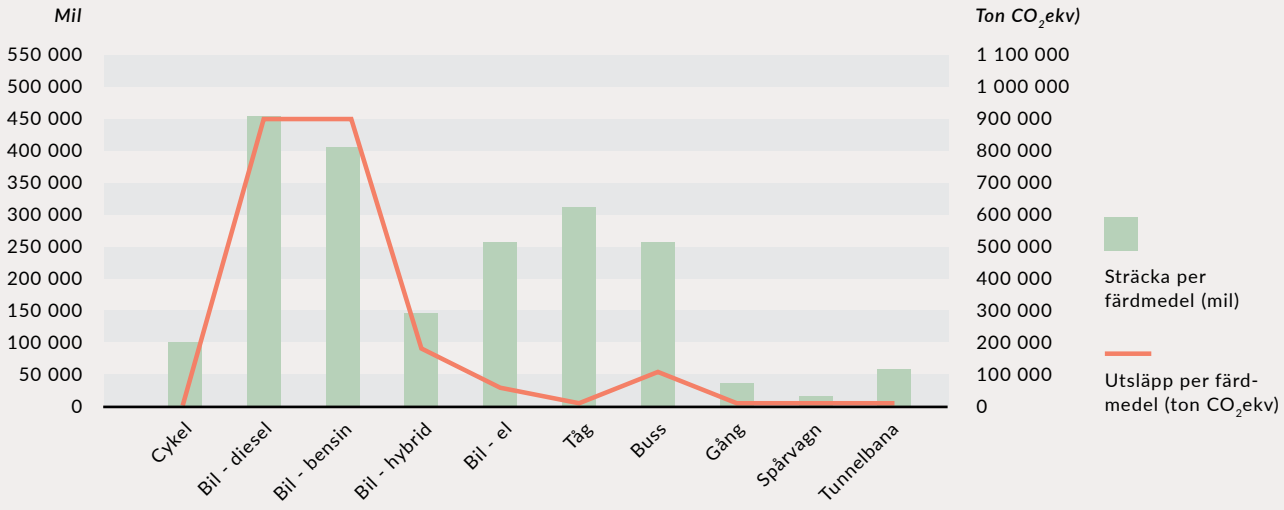
Arbetspendlingen för de anställda inom Danirkoncernen analyserades utifrån två perspektiv, det ena där de anställdas placeringsort jämfördes och det andra där färdmedlen och deras påverkan jämfördes. Tabell 9 visar de

anställdas medelutsläpp per person, per stad eller stadsstorlek. Stockholm, Göteborg och Malmö hanterades separat medan kategorin ”stor stad” innebär en stad med mer än 100 tusen invånare, ”mellanstor stad” en stad med mellan 70 och 100 tusen och en ”liten stad” en stad med mindre än 70 tusen invånare. Utifrån detta kan vi se att de största utsläppen sker från personer i medelstora städer. Det beror med stor sannolikhet på bil-beroendet i mindre städer även om använt färdmedel inte kan utläsas ur statistiken för varje stadstyp.

KATEGORI	MEDELUTSLÄPP/ PERSON [KG CO_2EKV]	ANTAL PERSONER [ST]	UTSLÄPP DANIR [TON CO_2EKV]
Stockholm	310	717	222,3
Göteborg	428,4	1454	622,9
Malmö	291,3	325	94,7
Stor stad	435,9	395	172,2
Mellanstor stad	942,1	825	777,2
Liten stad	493	254	125,2

Tabell 9. Medelutsläpp och ackumulerade utsläpp per stad eller stadsstorlek. Stor stad > 100 K, Mellanstor stad 70–100 K, Liten stad < 70 K. Med stad avses staden som kontoret vilket den anställde tillhör är placerat i.

Då utsläppen sorteras på färdmedel i stället för stad kan andra mönster urskiljas. Figur 6 visar total sträcka och totala utsläpp per färdmedel för Danir. Bilåkandet står inom Danirkoncernen för 62 % av den totala pendlings-sträckan, men ger upphov till 94 % av utsläppen.

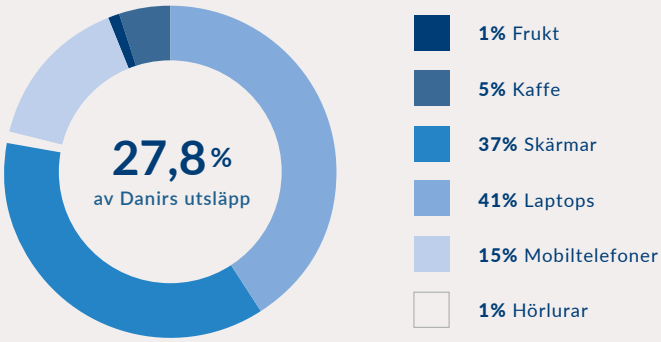
Figur 6. Total sträcka och totala utsläpp för arbetspendling per färdmedel inom Danir.

Danirs möjlighet att på kort sikt påverka arbetspendlingen är begränsad och inte heller något som rekommenderas att göras i första hand, då medarbetarnas möjligheter att ta alternativa transportsätt till jobbet kan vara högst individuella. Med tanke på kategorins betydande påverkan, motsvarande 53 % av de totala utsläppen för Danir, finns det dock anledning att göra en närmare undersökning kring medarbetarnas pendlingssituation och vad de ser att deras arbetsgivare skulle kunna göra för att underlätta och/eller skapa andra incitament för att övergå till mindre miljöbelastande pendlingsalternativ. En undersökning skulle ge mer information om vilka faktorer som är viktiga för medarbetarna och fungera som underlag för att motivera cykelbidrag eller andra åtgärder för Danirkoncernens bolag att initiera.

Värt att notera är att statistiken över pendlingsresorna baseras på 2021, ett år som till stor del påverkades av Coronapandemin och som därmed lett till färre resor till arbetet. Det innebär att utsläppen troligt kan komma att öka när restriktionerna från pandemin inte längre finns kvar.

6.2 Inköpta varor och tjänster

Inköpta varor och tjänster står för 27,8 % av Danirs utsläpp. Utsläppsfördelningen mellan de kartlagda posterna ses i Figur 7.

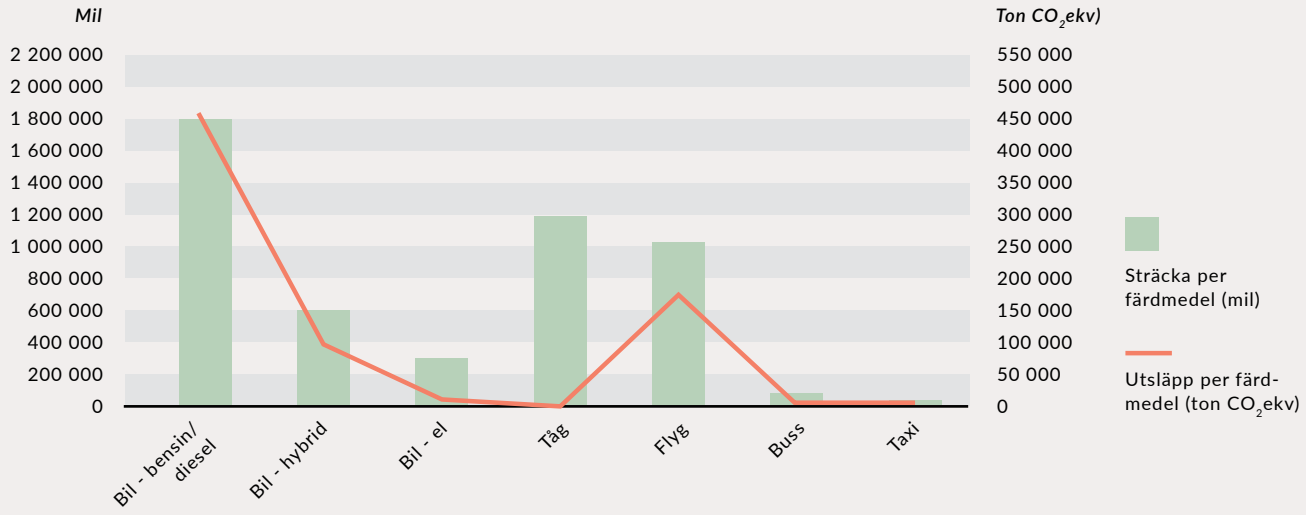
Figur 7. Utsläppsfördelning mellan posterna inom kategorin Inköpta varor och tjänster. Personalfika och städtjänster står för 0%.

Elektronikinköp utgör den mest betydande delen inom kategorin Inköpta varor och tjänster – motsvarande 26 % av utsläppen under 2021 – men inkluderar samtidigt viktiga arbetsverktyg för koncernen. För att minska avtrycken från elektroniken behöver de inköpta produkterna användas under längre tid, vilket skulle kunna åstadkommas genom bättre underhåll och systemuppgradering av produkterna. Danir rekommenderas se över vilken elektronik som kan behållas längre än den gör idag och vilket typ av underhåll som krävs för att bibehålla dess funktion en längre tid. Det finns även företag som erbjuder cirkulära lösningar för elektronik och lösningar där tillgång till nödvändig elektronik kan erbjudas som en service snarare än köp av enskilda produkter. Sådana tjänster gör att produkterna kan tas hand om bättre, hålla längre och utnyttjas bättre under sin livstid.

För att förlänga livslängden på elektroniken bör även policy för inköp och användningstid av mobiltelefoner ses över. Om standarden idag är att en mobiltelefon får bytas ut efter två år, skulle livslängden kunna förlängas med minst ett år. Alternativt skulle de personer som väljer att behålla sin mobiltelefon under en längre tid kunna kompenseras motsvarande den ökade kostnaden för företaget att byta ut telefonen. När telefonerna byts ut bör det även finnas en process som tillser att den gamla mobilen tas om hand och kan användas igen, eller återvinns på ett ändamålsenligt sätt. På det sättet kan koncernen troligtvis även spara pengar, då det fortfarande finns ett ekonomiskt värde i telefonen efter enstaka år.

6.3 Tjänsteresor

Som kan utläsas i Figur 5 så utgör tjänsteresor en betydande post för Danir, motsvarande 16 % av utsläppen. I Figur 8 åskådliggörs förhållandet mellan rest sträcka och växthusgasutsläpp för Danir i Sverige. Figuren visar att bensin- och dieselbilar står för både längst rest sträcka och de största utsläppen. Tåget står för den näst längsta reseträckan men nästintill obefintliga utsläpp.

Figur 8. Total sträcka och totala utsläpp för tjänsteresor per färdmedel inom Danir.

Figur 8 visar att medarbetare inom Danir redan idag relativt ofta väljer tåg som färdmedel vid tjänsteresor och att det otvivelaktigt är det mest klimatsmarta alternativet. Koncernen bör därför fortsätta att främja tågresor genom att till exempel etablera incitament som får medarbetarna att välja tåg framför mer klimatbelastande transportsätt. SJ:s företagsavtal möjliggör att företagsspecifika data kan erhållas, vilket i sin tur förenklar en god uppföljning av tågresandet. Tåget bör även vara det uttalade förstahandsvalet framför både flyg och bil vid resor inrikes.

Det är rimligt att anta att det är en måttlig till grov underskattning av antalet inrapporterade resta mil i tjänsten, beroende på svårigheten med att samla in fullständiga data. Svårigheten grundar sig i en självbestämmande och decentraliserad koncern utan enhetliga system. Troligtvis har endast milersättningen för resor utförda med privata bilar samlats in för flertalet bolag, och inte ersättningen för till exempel förmånsbilar eller hyrbilar. Trots att utsläppsdata sannolikt saknas står resor för en stor del av koncernens utsläpp, vilket ytterligare motiverar bättre uppföljning och riktade åtgärder. Incitament för att byta bilen mot tåg eller andra fossilfria färdmedel behöver skapas i koncernen, med åtgärder som tar sig ut i bolagen. I de fall som bilen måste tas bör eldrivna bilar vara det tydliga förstahandsvalet.

6.4 Energi

Utsläppen som inkluderas inom kategorin energi kommer från uppvärmning, kylning och el till kontoren och motsvarar 3 % av Danirs utsläpp. Danir har redan lyckats med att minimera utsläppen från sin energianvändning genom att i hög grad köpa in förnyelsebar energi med låga utsläpp av växthusgaser. Kontoren är även placerade i moderna lokaler och en koncernövergripande energikartläggning – som kartlägger hur mycket och vilken typ av energi som används – utförs vart fjärde år.

Att byta ut de elavtal som saknar certifikat för utsläppsmärkning är en enkel metod för att minska de kvarvarande utsläppen från elanvändningen. Att se över energiklassificeringen för de produkter som behöver bytas ut är också en viktig del i att minska utsläppen – men även kostanden – för energin i bolagen.

7. Utsläppsminskande åtgärder och delmål

Resultatet från klimatbokslutsberäkningarna ger information om vilka aktiviteter i verksamheten som ger upphov till Danirs betydande klimatpåverkan. Kartläggningen har därmed lagt grunden till utformning av strategiska åtgärder för att nå målen om reducerade utsläpp. Införande av strategiska åtgärder på vägen mot klimatneutralitetsmålet har prioriterats enligt följande:

- Storleken på aktivitetens utsläpp.
- Klimateffekt – d.v.s. åtgärdens bidrag till potentiell utsläppsminskning.
- Genomförbarhet – d.v.s. åtgärdens komplexitet och implementeringsmöjlighet.
- Ekonomisk försvarbarhet – här bör faktorer som payback-tid, investeringskostnad och finansiell motivering genom reducerade utsläpp tas i beaktning.
- Tidsperspektiv – kan åtgärden implementeras direkt eller om 5 till 10 år.

Att Danir är en decentraliserad koncern med en hög grad av självbestämmande i respektive bolag, gör att koncernövergripande utsläppsminskningsåtgärder kan vara utmanande att genomföra och förankra i de ingående bolagen. Andra sidan av myntet är att Danir är en stor koncern med många anställda och därmed stora möjligheter att åstadkomma betydelsefull positiv påverkan. Koncernledningen bör utnyttja sin ställning som inflytelserik ägare av de ingående bolagen till att ta fram koncerngemensamma klimatförbättrande åtgärder och mål. I kap 7.3 återfinns en sammanfattning av föreslagna prioriterade åtgärder.

7.1 Miljö- och hållbarhetspolicies

Eftersom Danirkoncernen består av ett stort antal självbestämmande bolag bör koncernen ta fram ett ramverk för de ingående bolagen att förhålla sig till, för att kunna vara en attraktiv leverantör i framkant, även inom hållbarhetsområdet.

Vi rekommenderar därför att Danir tar fram ett flertal olika koncerngemensamma policys för hur de olika bolagen bör agera inom hållbarhetsområdet. Eftersom Danirs mest betydande utsläpp finns inom resor bör koncernen ta fram en resepolicy som sätter ramarna och underlättar för bolag och medarbetare genom att slippa göra egna – ibland svåra – avväganden i varje enskild situation. En sådan policy skulle till exempel kunna innehålla rekommendationer som ”För att milersättning för resa med egen bil ska vara aktuell gäller för enkel resväg att resa med bil innebär en besparing av minst 40 % av restiden med kollektivtrafik, samt att tidsbesparingen är minst 25 minuter”. I policyn bör det även tas fram tydliga ekonomiska incitament för medarbetaren att välja tåg framför bil eller flyg, samt vägas in aspekter som att arbete kan utföras under tågresan. Vid inköp av nya tjänstebilar bör elbilar framhållas som förstahandsvalet.

Även en koncerngemensam elektronikpolicy bör tas fram, för att skapa incitament att förändra processer gällande inköp och hantering av elektronik. Detta kan utföras genom en ny standard för hur länge elektronik ska behållas men även genom koncerngemensamma avtal med företag som tillhandahåller cirkulära lösningar för elektronikinköp eller köper in Danirs använda elektronik.

7.2 Föregångsexempel

Inom Danirkoncernen finns det vissa föregångsexempel att lyfta fram, som resterande delar av koncernen med fördel kan inspireras av. Sigma Connectivity är ett av koncernens bolag som bland annat arbetar med att ta fram klimatneutrala projekt genom detaljerade klimatbokslut och kartläggningar. Nexer Data Management är ett annat intressant initiativ som bygger på att hjälpa kunder att samla in hållbarhetsdata på liknande sätt som övriga masterdata – exempelvis produktdata och leverantörsdata – som en del i en övergripande Data Management-strategi.

Som koncern med en stor del konsultverksamhet är det viktigt att komma ihåg att den största skillnaden bolagen och medarbetare kan göra åstadkoms genom att hjälpa kunder att bli bättre inom hållbarhetsområdet. Genom digitalisering, effektiviseringslösningar, datadrivna approacher för uppföljning och mycket mer, kan Danirkoncernens medarbetare bidra till utsläppsreducering i stor skala hos sina kunder.

7.3 Sammanfattning prioriterade åtgärder

Baserat på analysen av klimatbokslutet samt nuvarande miljöarbete inom Danirkoncernen, sammanfattas föreslagna prioriterade åtgärder enligt följande (utan inbördes ordning):

- Ta fram relevanta, koncernövergripande policys inom hållbarhetsområdet. Danir har möjlighet till stor positiv påverkan eftersom koncernen har inflytande över många bolag och anställda.
- Lyfta fram tåg som prioriterat färdmedel för tjänsteresor och följa upp tågresandet utifrån resedata som erhålls från SJ:s företagsportal. Tåget bör vara förstahandsvalet framför både flyg och bil vid alla resor inrikes.
- Sprida kunskap om SJ:s företagsavtal inom koncernens bolag och uppmuntra framtagning av bolags-specifika mål för tågresande.
- Skapa ökad tillgänglighet av elbilar inom koncernen.
- Se över livslängden på elektronik som köps in och undersöka vilket typ av underhåll som krävs för att bibehålla dess funktion under en längre tid.
- Undersöka möjligheterna till cirkulära lösningar för elektronikanvändningen. Skapa avtal med företag som kan tillse att mobiler som koncernen byter ut tas om hand så att de kan användas igen eller återvinns på ett ändamålsenligt sätt.
- Byta ut de elavtal utan gröna certifikat som fortfarande finns kvar, till utsläppsmärkta elavtal.
- För de energianvändande produkter som byts ut bör energiklassificeringen ses över och uppgraderas, för att minska både utsläpp och energikostnader.
- Undersöka medarbetarnas pendlingssituation mer ingående och därigenom utläsa vad Danirbolagen som arbetsgivare skulle kunna göra för att underlätta och/eller skapa andra incitament för att övergå till mindre miljöbelastande pendlingsalternativ.

8. Referenser

Apple. (den 03 06 2021). Environment. Hämtat från https://www.apple.com/environment/.

Beans in Cup. (den 26 05 2021). https://www.beansincup.se/i-vilket-land-dricker-man-mest-kaffe/. Hämtat från I vilket land dricker man mest kaffe?

Energiföretagen. (2021). https://www.energiforetagen.se/statistik/fjarrvarmestatistik/miljovardering-av-fjarrvarme/. Hämtat från Miljövärdering av fjärrvärme.

Energimarknadsinspektionen. (den 11 06 2021). Nu finns information om residualmix för 2020. Hämtat från https://www.ei.se/om-oss/nyheter/2021/2021-06-11-nu-finns-information-om-residualmix-for-2020.

Fenner et al. (2018). The carbon footprint of buildings: A review of methodologies and. Renewable and sustainable energy reviews, Volume 94, pp. 1142-1152.

Franchett, J., & Apul, D. (2012). Carbon Footprint Analysis : Concepts, Methods, Implementation, and Case Studies. Taylor & Francis Group.

Greenhouse Gas Protocol. (2013). Technical Guidance for Calculating Scope 3 Emissions (version 1.0). World Resources Institute & World Business Council for Sustainable Development.

Greenhouse Gas Protocol. (den 23 04 2021a). About us. Hämtat från https://ghgprotocol.org/about-us.

Greenhouse Gas Protocol. (den 26 04 2021b). Corporate Value Chain (Scope 3) Accounting and Reporting Standard. Hämtat från https://ghgprotocol.org/sites/default/files/standards/Corporate-Value-Chain-Accounting-Reporing-Standard_041613_2.pdf.

Greenhouse Gas Protocol. (den 26 04 2021c). A Corporate Accounting and Reporting Standard. Hämtat från https://ghgprotocol.org/sites/default/files/standards/ghg-protocol-revised.pdf.

Hadenius, A., & Landahl, G. (2020). Rapportering av energianvändningen och växthusgasutsläppen 2018 och 2019. Stockholm: Stockholms stad.

HP. (den 03 06 2021). Product Carbon Footprints. Hämtat från https://h20195.www2.hp.com/v2/library.aspx?doctype=95&footer=95&filter_doctype=no&filter_country=no&cc=us&lc=en&filter_oid=no&filter_prodtype=rw&prodtype=ij&showproductcompatibility=yes&showregion=yes&showreglangcol=yes&showdescription=yes3doctype-95&sort.

IVL. (2015). Översyn och uppdatering av emissionsfaktorer för Naturvårdsverkets. IVL Svenska Miljöinstitutet: Stockholm.

Jabra. (den 25 04 2022). Sustainability - ESG Report. Hämtat från https://www.jabra.se/about/sustainability.

Miliute-Plepiene, J., Sundqvist, J.-O., Stenmarck, Å., & Zhang, Y. (2019). Klimatpåverkan från olika avfallsfraktioner. IVL Svenska Miljöinstitutet.

Moberg m.fl, E. (2019). Determining the climate impact of food for use in a climate. Uppsala: The International Journal of Life Cycle Assessment.

Naturskyddsföreningen. (den 19 05 2021). Vanliga frågor om vindkraft. Hämtat från https://www.naturskyddsforeningen.se/vad-vi-gor/klimat/fragor-om-vindkraft.

Norén, J., & Wiklund, E. (2020). Klimatbokslut och strategiska åtgärdsförslag mot klimatneutralitet – En fallstudie på Lundbergs Fastigheter. Linköping: Linköpings universitet.

NTM. (den 08 06 2021). https://www.transportmeasures.org/sv/. Hämtat från Network for Transportation Measures.

Oatly. (2021). https://www.oatly.com/se/products/ikaffe. Hämtat från iKaffe.
Putt del Pino, S., Larsen, J., & Levinson, R. (2006). Hot climate, cool commerce: A Service. World resource institute .

Ranganathan, J. e. (2015). The Green House Gas Protocol Corporate Accounting and Reporting. Washington: World Resources Institute; World Business Council For Sustainable Development.

Röös, E. (2012). Mat-klimat-listan. Uppsala: Sveriges Lantbruktuniversitet.

SJ. (den 23 03 2022). Res klimatsmart med SJ. Hämtat från SJ: https://www.sj.se/sv/om/om-sj/klimatsmart.html.

Sundqvist, J.-O., & Palm, D. (2010). Miljöpåverkan från avfall. Underlag för avfallsprevention och förbättrad avfallshantering. Stockholm: Svenska Miljöinstitutet.

Tekniska verken. (den 01 06 2021). https://www.tekniskaverken.se/miljo/miljorapporter-och-statistik/miljovarden/fjarrkyla/. Hämtat från Miljövärden för fjärrkyla 2020.

Trafikverket. (2021). Handbok för vägtrafikens luftföroreningar: Emissionsfaktorer vägtrafik för 2017, 2020 och 2030. Stockholm: Trafikverket.

9. Bilagor

9.1 Bilaga A

SCOPE 3	KATEGORI	OMFATTAR
Uppströms	1. Inköpta varor och tjänster	Utvinning, produktion och transport av inköpta varor och tjänster
	2. Kapitalvaror	Utvinning, produktion och transport av inköpta kapitalvaror
	3. Bränsle- och energirelaterade utsläpp	Uppströms aktiviteter för inköpt bränsle och energi
	4. Uppströms transporter	Transport av inköpta varor och tjänster i fordon som inte ägs av företaget
	5. Avfallshantering	Hantering av avfall från den egna verksamheten
	6. Tjänsteresor	Transport av anställda för affärsrelaterade aktiviteter
	7. Arbetspendling	Personalens resor till och från arbetsplatsen
	8. Hyrda tillgångar	Utsläpp från utrustning som hyrs av företaget
Nedströms	9. Nedströms transporter	Transport och distribution av sålda varor och tjänster, i transporter som inte ägs av företaget
	10. Bearbetning av såld produkt	Processer mellan försäljning av produkt och användningsfas
	11. Användning av sålda produkter	Utsläpp från sålda på produkter under hela deras livslängd
	12. Avfallshantering av sålda produkter	Avfallshantering av produkter som sålts under redovisningsperioden
	13. Nedströms uthyrd tillgång	Utsläpp från utrustning som hyrs ut av företaget
	14. Franchise	Drift av franchisetjänster
	15. Investeringar	Drift av investeringar, avser främst investmentbolag

Tabell A1. *Utsläppskategorier i Scope 3.*

9.2 Bilaga B

Bolag inom Danirkoncernen som omfattas av klimatbokslutet.

BOLAG	ORG.NR
Danir Development AB	556576-7208
Danir AB	556432-7111
A Society	556222-1068
Aptio Group Sweden	559102-0150
NocNoc AB	556942-0622
Infotech Scandinavia	556575-5336
Mikz Alliance	556601-3594
Mikz Licensing AB	556922-7407
United Influencers Holding	556601-3545
United Influencers international	559019-1820
United Influencers Sweden	559017-5047
United Influencers Scandinavia	559019-2752
Sigma Technology Group	556869-6016
Sigma Technology Development AB	556382-5933
Sigma Technology Information	556348-3634
Sigma Technology Systems	559085-4617
Sigma Technology Consulting	556955-3273
Sigma Technology Transformation	559265-7919
Sigma Technology Digital and Cloud Solutions	559283-3783
Sigma Technology Tech Network	559291-7818
Sigma Technology Digital Solutions	559300-4855
Sigma Technology Innovation	559283-3775
Sigma Technology Solutions	556944-7534
Sigma Technology Software Solutions	559283-3791
Sigma Technology Embedded Solutions	559031-4570
Sigma Technology Origo	559055-4928
Sigma Industry East North	556946-9165
Sigma Industry West	556958-4096
Sigma Embedded Engineering	559015-0685
Sigma Energy and Marine	556850-4673
Sigma Industry South	556955-3109
Sigma Industry Solutions	559165-1681
Sigma Industry Evolution	559311-5305
Sigma Civil	556949-4494
Nexer Group AB	556279-4262
Nexer Resources	556964-1029
Nexer Enterprise Application	559173-7761
Nexer Insight	559217-9070
Nexer Cybersecurity	559306-4404
Nexer A Society	559307-9519
Nexer Recruit	556975-4970
Nexer Tech Talent	556975-4970
Nexer Infrastructure	559132-0220
Kairos Future Holding	559230-2250
Kairos Future Partners	556802-1314
Kairos Future Group	556586-0748
Kairos Future	556292-4398
Konsultera-IT Sverige	556613-0752

Danir Group är ett familjeföretag ägt av familjen Dan Olofsson. Verksamheten utgörs primärt av konsultföretag fokuserade på att stödja våra kunder i deras digitalisering. Verksamheten drivs i sexton länder med 10 000 anställda.

Danir Group

Familjeföretag. Fokus på digitalisering. 10 000 anställda.

